

OBSAH

VÁŽENÍ ČITATELIA, ...	1
REORGANIZÁCIA POSKYTOVANIA ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI V BRATISLAVSKOM REGIÓNE A STRATEGICKÁ INVESTÍCIA.....	2
CELONÁRODNÁ ODBORNÁ KONFERENCIA „ZDRAVÉ NEMOCNICE – SILNÉ ZDRAVOTNÍCTVO“	3
LIST ADRESOVANÝ PREDSEDOVI VLÁDY SR	6
DVE VÝZNAMNÉ PODUJATIA V BANSKEJ BYSTRICI	8
AKO TO BUDE SO SVIATKAMI 8. MÁJA A 15. SEPTEMBRA 2026?	9
SOZ ZASS NA MEDIFUTURE	15
AKADÉMIA MLADÝCH ODBORÁROV: ODVAHA K NÁBORU, SILA K DIALÓGU	16
PRIPRAVILI SME PRE VÁS	17
NAY – 40 % - ZĽAVY PRE ČLENOV SOZ ZASS	18

Vážení čitatelia,

Slovo na úvod: Apríl v znamení obhajoby našich práv a istôt

Vážené kolegyně, vážení kolegovia,

máme za sebou mimoriadne intenzívny mesiac. Apríl sa v našom kalendári niesol v znamení dôležitých rokovaní, odborných konferencií a jasných postojov k témam, ktoré pália nielen sektor zdravotníctva, ale aj sociálnych služieb.

Mgr. T. Luptáková, podpredsedníčka SOZ ZaSS a Ing. M. Gedaj, predseda SOZ ZaSS

Platový automat: Výdobytok, ktorý si nenecháme vziať

Naše aktivity začali v macedónskom Skopje, kde nás na pôde EPSU reprezentovala právnička JUDr. Mgr. Danica Žehnajová. Medzinárodné porovnanie ukázalo, že náš **platový automat** je v regióne strednej Európy a Balkánu výborným prostriedkom na zastabilizovanie personálu, ktorú nám mnohí kolegovia úprimne závidia. V kontexte rečí o „predražených“ zdravotníkoch či úvah politikých lídrov o jeho zmrazení vysielame jasný signál: **SOZ ZaSS s takýmto krokom nebude súhlasiť**. V čase alarmujúceho nedostatku sestier a sanitárov by hazardovanie s mzdovými istotami znamenalo definitívny kolaps systému.

Od auditov k nejasným víziám

Zúčastnili sme sa aj kľúčovej konferencie na Bôriku, kde Ministerstvo zdravotníctva SR prezentovalo audit piatich fakultných nemocníc. Výsledky boli vlažné a ciele nejasné. Čo je však dôležité – bol „vypustený balónik“ naznačujúci transformáciu štátnych nemocníc. My sme pripravení: budeme tvrdo bojovať za udržanie mzdových nárokov v akomkoľvek novom nastavení.

Rovnako sme v rámci diskusií o optimalizácii zdravotníctva v Bratislavskom kraji dôrazne poukázali na **katastrofálny nedostatok lôžok dlhodobej starostlivosti (ODCH)**. Je neprípustné, aby zariadenia sociálnych služieb nahrádzali nemocničnú starostlivosť bez adekvátneho systémového krytia.

Budujeme partnerstvá a vzdelávame mladých

Teší nás, že sme mohli byť hosťami na Konferencii medicínsko-technických pracovníkov a Zhromaždení delegátov Asociácie stredných zdravotníckych škôl SR. Práve mravčia práca a spolupráca s ľuďmi, ktorým osud sektora nie je ľahostajný, je cestou k úspechu.

Veľkým zážitkom bola naša účasť na podujatí **Medifuture**. Bolo osviežujúce vidieť mladých budúcich kolegov, ktorí sa zaujímali o význam odborov. Hoci mnohí o našej činnosti počuli prvýkrát, ich zvedavé a niekedy poriadne „zákerné“ otázky nám potvrdili, že osveť medzi nastupujúcou generáciou má obrovský zmysel.

Boj za sociálne služby a legislatívne paradoxy

Nezabúdame ani na sektor sociálnych služieb. Opätovne sme adresovali list premiérovi Robertovi Ficovi. Zatiaľ sme absolvovali rokovanie s jeho poradcom pre oblasť ochrany pracujúcich, Arturom Bekmatovom. Naším cieľom zostáva jediné – dôstojné mzdy pre ľudí, ktorí sa starajú o tých najzraniteľnejších.

V neposlednom rade sme sa venovali aj „právnemu rébusu“ ohľadom **8. mája**. Hoci tento rok nie je dňom pracovného pokoja, zamestnancom v službe prináleží 100 % príplatok. Naše podrobné odporúčania k tejto téme nájdete na našom webe a v bulletine.

Vážení kolegovia, ďakujeme za Vašu podporu. Bojujeme za Vás na všetkých frontoch.

S úctou

Ing. Michal Gedaj, predseda SOZ ZaSS a Mgr. Terézia Luptáková, podpredsedníčka SOZ ZaSS
Vaše vedenie SOZ ZaSS

REORGANIZÁCIA POSKYTOVANIA ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI V BRATISLAVSKOM REGIÓNE A STRATEGICKÁ INVESTÍCIA

Predseda SOZ ZaSS Ing. Michal Gedaj a podpredsedníčka Mgr. Tereza Luptáková sa zúčastnili odbornej konferencie na Ministerstve zdravotníctva SR s názvom „Optimalizácia zdravotnej starostlivosti v Bratislave a Bratislavskom samosprávnom kraji“.

Konferencia bola venovaná prezentácii a odbornej diskusii k návrhu reorganizácie poskytovania zdravotnej starostlivosti v Bratislave a Bratislavskom samosprávnom kraji, a to v nadväznosti na strategickú investíciu Národná univerzitná nemocnica generála Milana Rastislava Štefánika.

Zástupcovia SOZ ZaSS počas diskusie zdôraznili najmä potrebu dostatočného počtu ošetrovateľských lôžok pre Bratislavský samosprávny kraj. Predstavený bol aj harmonogram reorganizácie na nasledujúce obdobie od roku 2026.

Úrad SOZ ZaSS

Záver konferencie Zdravé nemocnice – silné zdravotníctvo: 8 krokov pre zdravé štátne nemocnice

Celonárodná odborná konferencia Zdravé nemocnice – silné zdravotníctvo, ktorá sa konala dnes (9. apríla 2026) pod záštitou ministra zdravotníctva SR Kamila Šaška, bola podporená aj účasťou troch najvyšších ústavných činiteľov - prezidenta Slovenskej republiky Petra Pellegriniho, predsedu Národnej rady Slovenskej republiky Richarda Rašiho a predsedu vlády Slovenskej republiky Roberta Fica. Prvýkrát historicky spojila celý sektor, zúčastnili sa jej členovia vlády SR, výboru NR SR pre zdravotníctvo, riaditelia nemocníc, zdravotných poisťovní a inštitúcií v sektore.

„Dnes sme otvorili kapitolu spolupráce, lebo som presvedčený, že máme spoločný cieľ, ktorý chceme naplňať spoločnými silami. Pôjde o úspech celého sektora a o budúcnosť zdravotnej starostlivosti o pacienta, o ktorej sa tu roky hovorilo bez toho, aby k nej existovali relevantné dáta,“ vyjadril sa minister zdravotníctva Kamil Šaško.

Na základe výsledkov auditov vybraných štátnych nemocníc bolo jasne sformulovaných 8 konkrétnych krokov pre zdravé štátne nemocnice.

1. Centrálné verejné obstarávanie liekov na základe riadenia centrálného skladu liekov

- ide o centrálnu zabezpečenie skladových zásob liekov
- prostredníctvom transparentných rámcových zmlúv s dodávateľmi liekov,
- ktoré sa automaticky aktivujú pri určenom poklese stavu zásob liekov.

Uplatníme dvojaký prístup:

- pri veľkých nemocniciach prístup 1 nemocnica = 1 rámcová zmluva
- pri menších nemocniciach prístup viacero nemocníc = 1 rámcová zmluva

2. Rámcové zmluvy na obstarávanie hlavných typov zdravotníckej techniky

- pripravíme a vysúťažíme sériu rámcových zmlúv na obstarávanie vybranej zdravotníckej techniky s najväčším vplyvom na objem každoročne vynakladaných kapitálových výdavkov
- uplatníme prístup, že každá úroveň nemocnice potrebuje presne špecifikovanú úroveň zdravotníckej techniky aby vedela zabezpečovať zdravotnú starostlivosť
- súťažné podmienky, obsah rámcových zmlúv a špecifikácie úrovni zdravotníckej techniky budú predmetom posúdenia Útvaru hodnoty za peniaze

3. Zavedenie elektronickej evidencie dochádzky

- zavedieme povinnú elektronickej evidenciu dochádzky vo všetkých štátnych nemocniciach
- s nemožnosťou vykonávať zmeny v dochádzkovej evidencii bez adekvátneho vyznačenia zmeny a adekvátneho odôvodnenia vykonania zmeny.

4. Riadenie investícií cez cost-benefit analýzu

- Každá investícia musí mať preukázanú návratnosť alebo medicínsky prínos, preukázaný štandardizovanou cost-benefit analýzou.

5. Optimalizácia využitia zdrojov v nemocniciach

- **Optimalizácia lôžkového fondu** – plán zavádzania tzv. flexibilných lôžok a optimalizácia celkového počtu lôžok.
- **Optimalizácia využitia operačných sál** - zavedenie centrálného plánovania operačných programov s cieľom zvýšiť vyťaženosť sál minimálne o 20 % oproti súčasnému stavu.
- **Optimalizácia využitia zobrazovacích zariadení** – plán zvýšenia vyťažiteľnosti zariadení na výkon zobrazovacích vyšetrení pomocou ukazovateľa počet výkonov v prepočte na pracovný deň a zariadenie.

6. Centralizovaná cenová mapa a centralizované nákupy špeciálneho zdravotníckeho materiálu

- Centrálné nákupy špeciálneho zdravotníckeho materiálu na základe rámcových zmlúv na hlavné typy materiálov s využitím centrálného registra cien špeciálneho zdravotníckeho materiálu.

„8 krokov pre zdravé štátne nemocnice pozostáva aj z nastavenia ozdravného plánu a riadenej nútenej správy. Ide však o kroky, ktoré nemajú nastať, respektíve nastanú, až keď riaditeľ a manažment nemocnice nebude v ničom rešpektovať zásady zdravého hospodárenia nemocnice. Tieto kroky zabezpečia aj v najkrízovejšej situácii základné plnenie záväzkov nemocníc, vrátane výplaty miezd. Týmto krokom bude predchádzať niekoľko kontrolných momentov, ktoré upozornia manažment nemocnice na stav pred bodom zlomu. Ide predovšetkým o upozornenie na neplnenie merateľných ukazovateľov, výpadky v produkcii, či upozornenia na nadmerné čerpanie predpísaných výdavkov,“ dodal minister Šaško.

7. Ozdravný plán pre každú nemocnicu, ktorá dosiahne za hospodársky rok stratu

- Každá nemocnica, ktorá dosiahne za hospodársky rok stratu, povinne predloží ozdravný plán s konkrétnymi míľnikmi a s povinnosťou jeho odpočtovania na mesačnej báze voči vedeniu MZSR. Ozdravný plán pozostáva predovšetkým z týchto hlavných povinných súčastí:
  - **Vypočutie riaditeľa nemocnice na výbore NRSR pre zdravotníctvo** – riaditeľ každej štátnej nemocnice, ktorá dosiahla za hospodársky rok stratu, bude povinne verejne vypočutý zdravotníckym výborom NR SR, na ktorom vysvetlí dôvody straty a odprezentuje nápravné opatrenia (tzn. ozdravný plán).
  - **Povinné výkonnostné merateľné ukazovatele po jednotlivých oddeleniach** - sada kľúčových ukazovateľov (počet výkonov, priemerná doba hospitalizácie, readmisie, komplikácie, čakacie doby) na úrovni každého oddelenia nemocnice s väzbou na variabilnú zložku mzdy.

8. Nútená správa štátnej nemocnice

- Každá štátna nemocnica, ktorá dosiahne stratu aj za ďalší hospodársky rok, a to napriek implementácii ozdravného plánu, prejde do tzv. nútenej správy MZSR, čo znamená, predovšetkým:
  - odvolanie riaditeľa štátnej nemocnice a celého manažmentu a ustanovenie krízového manažéra; a
  - spracovanie krízového ozdravného plánu zo strany krízového manažéra, ktorý schváli vedenie MZSR.

Zdroj: Ministerstvo zdravotníctva SR

Predsedovi vlády SR sme už 6. februára adresovali list a požiadali ho o osobné stretnutie k riešeniu kritickej situácie v sektore sociálnych služieb. Dodnes sme však nedostali odpoveď.

Situácia je pritom vážna:

- ⚠ chýbajú ľudia a sektor starne
- ⚠ mladí odchádzajú, lebo z týchto plátov sa nedá dôstojne žiť
- ⚠ tarifný plat sa začína na 694,50 €
- ⚠ zamestnancom musia dorovnávať platy do minimálnej mzdy

Takto systém dlhodobo fungovať nemôže.

Veríme, že podpora tých, ktorí sa starajú o našich najzraniteľnejších, bude patriť medzi priority vlády. Preto pre-miéra opätovne žiadame o stretnutie a konkrétne riešenia.

Ing. Michal Gedaj, predseda SOZ ZaSS

SLOVENSKÝ ODBOROVÝ ZVÁZ ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
BAJKALSKÁ 29/B, 821 01 BRATISLAVA (www.sozzass.com)

Vážný pán
Doc. JUDr. Robert FICO, CSc.
predseda vlády SR
Úrad vlády SR
Námestie slobody 1
813 70 Bratislava

Číslo: 36/2026

Bratislava 13. apríla 2026

VEC

Žiadosť o pracovné stretnutie – riešenie kritickej situácie v sektore sociálnych služieb

Vážený pán predseda vlády,

vzhľadom na naliehavosť situácie sme Vás listom dňa 6. februára 2026 požiadali o osobné stretnutie. Keďže sme do dnešného dňa nedostali odpoveď, opätovne si dovoľujeme **požiadať o Vašu osobnú pozornosť a záštitu nad riešením kritickej situácie v sektore sociálnych služieb na Slovensku.**

Uvedomujeme si, v akom náročnom geopolitickom a ekonomickom období sa naša krajina nachádza, no veríme, že spoločnosť je len taká silná, aká je jej schopnosť postarať sa o tých najzraniteľnejších.

Najpálčivejším problémom, ktorému čelíme, je kritický nedostatok personálu a jeho nepriaznivá veková štruktúra. Sektor zápasí s odchodom mladej generácie, ktorá si v súčasných ekonomických podmienkach nedokáže z príjmu v sociálnych službách zabezpečiť dôstojnú existenciu. Hlavným dôvodom je nastavenie odmeňovania podľa zákona č. 553/2003 Z. z., kde základná platová trieda začína na sume 694,50 €.

Takéto ohodnotenie je v dnešnej dobe, žiaľ, hlboko podhodnotené, o čom svedčí aj fakt, že zamestnancom musí byť za ich náročnú prácu doplácané do úrovne minimálnej mzdy.

Vzhľadom na roztrieštenosť kompetencií medzi viacerými inštitúciami je Vaša autorita z pozície predsedu vlády SR **jedinou zárukou**, že kompetentné orgány prijmú kroky nevyhnutné na záchranu sektora sociálnych služieb.

Veríme, že sociálne služby nájdu miesto medzi Vašimi osobnými prioritami, a vopred Vám ďakujeme za prejavení záujem.

S úctou

SLOVENSKÝ ODBOROVÝ ZVÁZ
ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
821 01 BRATISLAVA 2, Bajkalská 29/B

Ing. Michal GEDA

predseda
Slovenského odborového zväzu
zdravotníctva a sociálnych služieb

TELEFÓN: 00421/2/50240321 E-mail: sekretariat@sozzass.sk IČO: 00683949 DIČ: 2020871875
č. ú.: SLSP IBAN: SK47 0900 0000 0000 1148 1532, ČSOB IBAN: SK63 7500 0000 0040 0809 7597

20. a 21. apríla 2025 sa predseda zväzu Ing. M. Gedaj a podpredsedníčka Mgr. T. Luptáková zúčastnili na dvoch dôležitých podujatiach v Banskej Bystrici. Program zahŕňal XXIII. Celoštátnu odbornú konferenciu Slovenskej komory medicínsko-technických pracovníkov s témou „Mosty medzi profesiami – prepojenie na pacienta“ v hoteli Dixon a Zhromaždenie delegátov Asociácie stredných zdravotníckych škôl SR v hoteli Arcade.

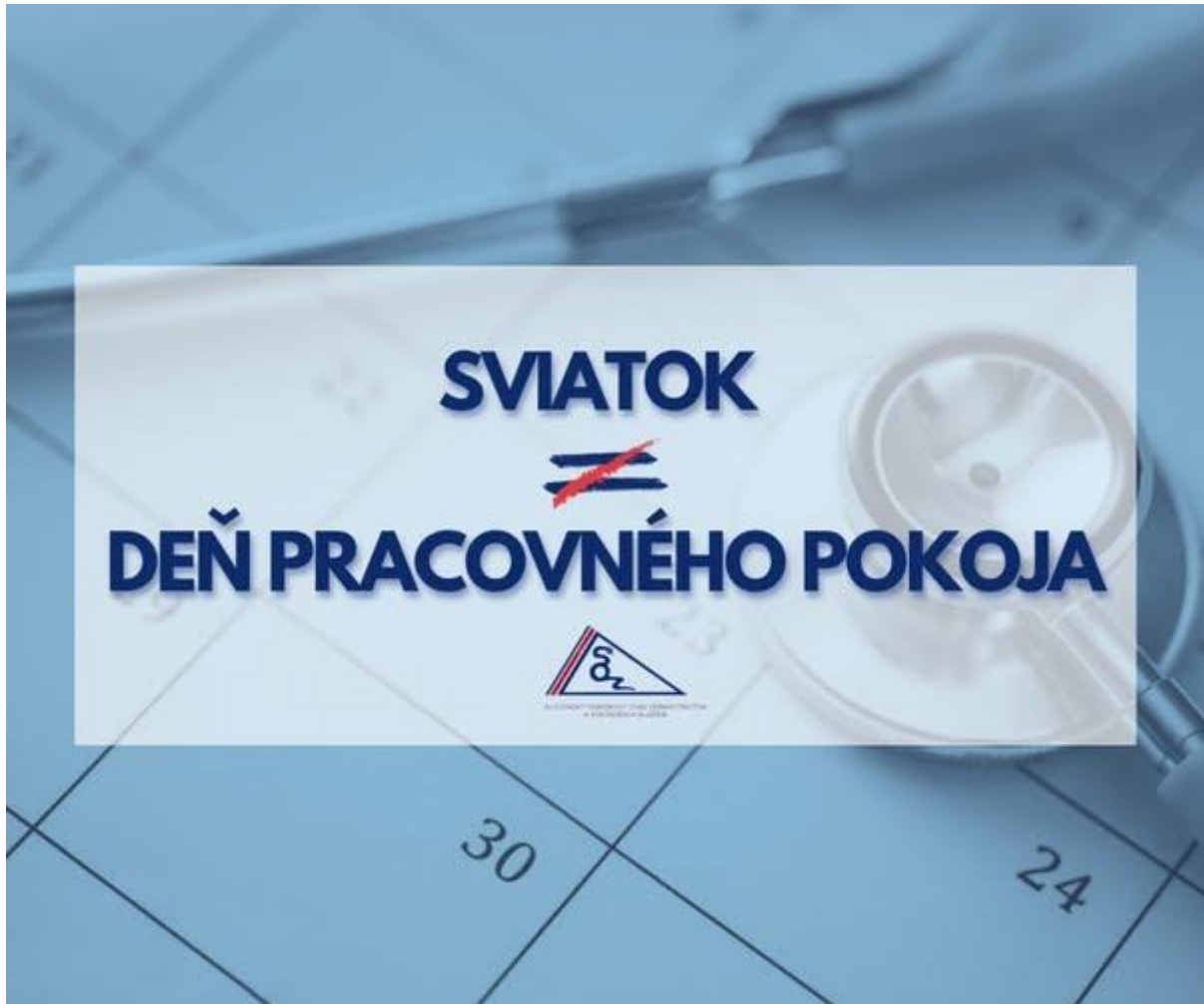
Rovnako dôležité bolo stretnutie s delegáciou Asociácie zdravotníckych stredných škôl SR, ktoré sú kľúčové pri príprave budúcich zdravotníkov. 🧑🏫🧑🏫

- 👉 Ak chceme zvládnuť nedostatok personálu, musíme investovať do vzdelávania, modernizácie a motivácie mladých zostať pracovať na Slovensku.

Úrad SOZ ZaSS

Zľava: Mgr. Michal Adamišín, PhD., MPH; Ing. Michal Gedaj, Mgr. Terézia Luptáková, Mgr. Ing. Adriana Moravčíková

Ministerstvo práce vydalo usmernenie k sviatkom 8. mája a 15. septembra. Vyplýva z neho, že tieto dni síce zostávajú sviatkami, no už sa nepovažujú za dni pracovného pokoja.

Čo to znamená v praxi?

- ➔ Zamestnávateľia môžu nariadiť prácu ako počas bežného pracovného dňa
- ➔ Zamestnanci pritom majú nárok na 100 % príplatok
- ➔ Neplatia obmedzenia rozsahu prác ako pri sviatkoch
- ➔ Kto chce mať voľno, musí čerpať dovolenku

Z nášho pohľadu je dôležité, že:

! odborová organizácia má právo spolurozhodovať o rozvrhu pracovných zmien. Bez jej účasti by zamestnávateľ nemal jednostranne meniť režim práce,

! aj pri nariaďovaní dovoleniek platia jasné pravidlá. Hromadné čerpanie je možné len po dohode s odbormi a musí spĺňať zákonné podmienky. Navyše, dovolenka má slúžiť na oddych, nie na riešenie situácie na úkor zamestnancov.

👉 Za férovejšie riešenie preto považujeme poskytnutie pracovného voľna s náhradou mzdy, bez krátenia dovolenky. Zamestnanci nesmú doplácať na nejasnosti v legislatíve.

Stanovisko MPSVR SR
k aplikácii § 94, § 112 ods. 3 a § 122 Zákonníka práce v dňoch 8.5.2026
a 15.9.2026 (sviatky, ktoré nie sú dňom pracovného pokoja)

Zhrnutie:

- dni 8.5.2026 a 15.9.2026 nepovažuje zákon o štátnych sviatkoch za dni pracovného pokoja,
- keďže Zákonník práce v tejto veci odkazuje na zákon o štátnych sviatkoch, tieto dni nie sú ani dňami pracovného pokoja ani pre účely Zákonníka práce,
- z uvedeného vyplýva, že dni 8.5.2026 a 15.9.2026 sú bežné pracovné dni, a teda:
  - zamestnávateľ nariaďuje zamestnancom prácu ako v bežné pracovné dni,
  - zamestnanci sú povinní vykonávať prácu v tieto dni,
  - zamestnanci, ktorí chcú mať voľno, musia čerpať dovolenku a tento deň sa im odpočíta z nároku na dovolenku a neposúdi sa ako deň voľna z dôvodu sviatku.

I. Úvod

Právo, právne predpisy a ustanovenia právnych predpisov sa vykladajú nielen gramaticky a izolovane ale aj logicky, teleologicky (z hľadiska účelu) a systematicky z hľadiska ich vnútorných väzieb. V niektorých prípadoch musí nastúpiť právny výklad a jeho metódy, aby bol urobený nejaký právny záver, osobitne, ak sa ustanovenia právneho predpisu alebo právnych predpisov navonok čitateľovi javia ako vo vzájomnom nesúlade.

Každá právna úprava má nejaký účel – právne predpisy sa nemenia bezúčelne. Je teda potrebné aj v zmene zákona č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch (ďalej len „zákon o štátnych sviatkoch“) hľadať tento účel (dôvod) zmeny. Niekedy je účelom len zosúladienie právneho predpisu s inou jeho časťou alebo iným predpisom. V iných prípadoch je účelom zmeny nastoliť nový právny stav. Je zjavné, že účelom zmeny § 4b zákona o štátnych sviatkoch nebolo zosúladiť text zákona s iným zákonom alebo s iným ustanovením tohto zákona, ale dočasne, pre rok 2026, zmeniť právny stav. Zákon v tomto ohľade jednoznačne stanovuje, že 8.5. a 15.9. v roku 2026 nie sú dňami pracovného pokoja – možno z neho teda odvodiť tento účel, t. j. že pre rok 2026 majú tieto dni iný status, ako pre rok 2025 a pre rok 2027.

Porovnanie znenia § 2 ods. 3 a § 4b zákona o štátnych sviatkoch		
Úvod	Štátny sviatok podľa § 1 písm. d), e) a f)	V roku 2026 nie sú sviatky uvedené v § 2 ods. 2 písm. e) a j)
Status dňa pracovného pokoja	nie je dňom pracovného pokoja podľa odseku 1	(nie sú) dňami pracovného pokoja.
Status sviatku	ani sviatkom podľa osobitného predpisu.1a)	X

Z pohľadu výkonu práce je rozhodujúce, či deň má status dňa pracovného pokoja alebo pracovného dňa, nie či je formálne sviatkom. Napriek rozdielnej textácii v § 2 ods. 3 a § 4b zákona o štátnych sviatkoch, obidve ustanovenia obsahujú znenie, podľa ktorého vybrané dni nie sú dňami pracovného pokoja.

Ak deň nie je dňom pracovného pokoja, argumentom opaku, keďže sa vyberá len z dvoch možností (deň pracovného pokoja alebo pracovný deň), **možno dôjsť k záveru, že ide o pracovný deň** bez ohľadu na to, či má formálne označenie sviatkov alebo nie. **Deň môže byť podľa nového pohľadu zákonodarcu na niektoré sviatky od 1.1.2021 aj sviatkom aj pracovným dňom** (t. j. deň je sviatok, ale nie je deň pracovného pokoja). Prvý takýto deň bol 28.10.2021 na základe novely č. 326/2020 Z. z. Postupne pribudli ďalšie takéto dni, ktoré sú síce sviatkom, ale nie sú dňom pracovného pokoja.

Gestorom zákona o štátnych sviatkoch je Ministerstvo kultúry SR. Konsolidačnú novelu (zákon č. 261/2025 Z. z.), ktorou došlo k predmetnej úprave zákona o štátnych sviatkoch, pripravovalo Ministerstvo financií SR. V tomto ohľade sa ministerstvo práce nemôže vyjadrovať k zámeru (účelu) zmeny zákona z pozície predkladateľa zmeny, ale sa len vyjadriť z hľadiska svojej pôsobnosti k dopadom zákona v oblasti pracovnoprávných vzťahov podľa zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce. Ministerstvo práce však vníma interpretáciu predkladateľa (Ministerstvo financií SR), že rozdiel v textácii nie je omylom, ale zámerom, t. j. podľa predkladateľa zákonodarca chcel ustanoviť, že dni 8.5.2026 a 15.9.2026 majú v nejakom ohľade status sviatku.

Uvedené je však zložitejšie, keďže právna úprava bola v jednej časti zmenená a v druhej nie a v prípade práce v dňoch 8.5.2026 a 15.9.2026 ide o dve otázky: a) otázka času a b) otázka odmeny za prácu vykonanú v tento čas.

Ak z pohľadu predkladateľa bolo zámerom rozdielnej textácie ustanovení zákona o štátnych sviatkoch (§ 2 ods. 3 a § 4b) priznať zamestnancom podľa Zákonníka práce za výkon práce vo sviatok mzdové zvýhodnenie za prácu vo sviatok, ministerstvo práce **berie toto zdôvodnenie na vedomie**, a teda z neho vyplýva, že zamestnanci, **ktorí vykonávajú prácu vo sviatok, majú právo na mzdové zvýhodnenie podľa § 122 Zákonníka práce.**

Zároveň však predkladateľ do textu zákona doplnil časť, že *tieto dni nie sú dňami pracovného pokoja*, a teda táto zmena z hľadiska právneho stavu oproti rokom 2025 a 2027 vyjadruje nejaký účel, pretože ide o zmenu v porovnaní so stavom, kedy 8.5. a 15.9. je aj sviatkom aj dňom pracovného pokoja. Z tohto hľadiska sa teda nemožno uspokojiť len s konštatovaním, že hoci bol zákon zmenený, vo výsledku to znamená to isté, že sa právny stav vlastne nezmenil, keďže aj táto zmena má nejaký účel a tento účel kopíruje v princípe zmeny v § 2 ods. 3 zákona o štátnych sviatkoch, a teda zmenu v § 4b zákona o štátnych sviatkoch nemožno interpretovať bez ohľadu na interpretáciu § 2 ods. 3.

Interpretácia, ktorá by viedla k záveru, že § 4b zákona o sviatkoch vlastne nič nemení, by nebola správna, išlo by o výklad v rozpore s účelom zmeny, pričom primárnou podstatou samotnej zmeny bolo práve ustanoviť, že tieto dni sú pracovné dni a nie dni pracovného pokoja.

Zároveň z pohľadu ministerstva práce môže byť do istej miery aj otázne, do akej miery zákonodarca mal v roku 2021 doplniť do ustanovení o výnimkách aj časť vety so slovami „ani sviatkom podľa osobitného predpisu.1a)“, ak už zo samotnej podstaty zmeny vyplýva, že deň, ktorý je pôvodne sviatok, a teda dňom pracovného pokoja, už nemá byť po novom dňom pracovného pokoja. Z toho následne vyplývajú aj všetky logické závery, že taký deň je obvyklým pracovným dňom.

II. Nariadenie práce v dňoch 8.5.2026 a 15.9.2026 (§ 94 Zákonníka práce)

a) Posúdenie 8.5.2026 a 15.9.2026 z hľadiska toho, či sú bežnými pracovnými dňami pre účely Zákonníka práce

Podľa § 94 ods. 1 Zákonníka práce: „**Dni pracovného pokoja sú dni, na ktoré pripadá nepretržitý odpočinok zamestnanca v týždni, a sviatky, ak osobitný predpis neustanovuje inak.**“

V tomto ustanovení sú teda pokryté dve situácie:

1. **dni, na ktoré pripadá nepretržitý odpočinok zamestnanca v týždni**, t. j. kontext § 93 Zákonníka práce

Príklad: Zamestnanec pracuje podľa rozvrhu pracovných zmien v pondelok až piatok. Dni, na ktoré pripadá nepretržitý odpočinok zamestnanca v týždni sú sobota a nedeľa.

2. **sviatky podľa zákona č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch, avšak za podmienky, ak osobitný zákon neustanoví inak.**

Podľa § 4b zákona č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch „**V roku 2026 nie sú sviatky uvedené v § 2 ods. 2 písm. e) a j) dňami pracovného pokoja.**“

Z tohto hľadiska zákonom o štátnych sviatkoch (všeobecne) nie sú dni 8.5.2026 a 15.9.2026 považované za dni pracovného pokoja. Z toho možno odvodiť, že tieto dni nemajú byť považované ani za dni pracovného pokoja pre účely § 94 ods. 1 Zákonníka práce, keďže Zákonník práce slovami „**ak osobitný predpis neustanovuje inak**“ dáva prednosť aplikácii osobitného zákona. Rozhodujúce je to, čo ustanovuje osobitný predpis, t. j. či je deň dňom pracovného pokoja alebo nie.

Zákonník práce v § 94 ods. 1 ustanovuje, že „**Dni pracovného pokoja sú .... sviatky, ak osobitný predpis neustanovuje inak.**“ **Osobitný predpis ustanovuje, že 8.5.2026 a 15.9.2026, ktoré sú sviatkami, nie sú dňami pracovného pokoja.** Osobitný zákon teda ustanovuje inak.

Záver: Dni 8.5.2026 a 15.9.2026 nie sú dňami pracovného pokoja pre účely § 94 ods. 1 Zákonníka práce, ale sú pre účely Zákonníka práce pracovnými dňami.

b) Posúdenie z hľadiska možnosti nariadiť prácu v dňoch 8.5.2026 a 15.9.2026

V nadväznosti na to § 94 ods. 2 Zákonníka práce ustanovuje „**Prácu v dňoch pracovného pokoja možno nariadiť len výnimočne, a to po prerokovaní so zástupcami zamestnancov.**“

Podrobnosti ustanovuje ods. 3 a 4.

V § 94 ods. 3 Zákonníka práce sa rieši nariadenie práce v dňoch, na ktoré pripadá nepretržitý odpočinok zamestnanca v týždni, t. j. prvá situácia podľa ods. 1, napr. u zamestnanca, ktorý pracuje v pondelok až v piatok ide o sobotu a nedeľu.

V § 94 ods. 4 Zákonníka práce sa rieši nariadenie práce vo sviatok v kontexte druhej situácie podľa ods. 1.

Právo sa vykladá systematicky a vo väzbách medzi ustanoveniami. Ods. 4 nadväzuje na ods. 1. Ods. 4 rozvíja filozofiu v ods. 1 a 2, že prácu v dňoch pracovného pokoja možno nariadiť len výnimočne. Ide však len o kontext tých dní, ktoré nie sú považované za bežné pracovné dni. Z hľadiska interpretácie teda v ods. 4 nejde o iný sviatok ako je sviatok podľa ods. 1. **Ak v ods. 4 je uvedený pojem „sviatok“, ide len o sviatok podľa ods. 1, t. j. sviatok, ktorý je dňom pracovného pokoja podľa zákona o štátnych sviatkoch.**

V prípade 8.5.2026 a 15.9.2026 však ide o sviatky, ktoré nie sú dňami pracovného pokoja, a teda ide o pracovné dni. § 94 ods. 4 Zákonníka práce sa teda na dni 8.5.2026 a 15.9.2026 nevzťahuje.

Iná interpretácia by popierala znenie a zmysel § 4b zákona o štátnych sviatkoch, ktoré explicitne uvádza, že 8.5.2026 a 15.9.2026 nie sú dňami pracovného pokoja. Z hľadiska účelu zákona by nedávalo zmysel na jednej strane označovať dni 8.5.2026 a 15.9.2026 za pracovné dni (dni, ktoré nie sú dňom pracovného pokoja) a následne obmedzovať možnosť nariadiť prácu v tieto, v tomto ohľade, bežné pracovné dni. Práve cieľom prvého zákona (o štátnych sviatkoch) bolo uvoľniť režim v druhom zákone (Zákonníku práce), pričom hlavný dopad tohto uvoľnenia je práve v oblasti pracovnoprávných vzťahov. Ustanovením výnimky v zákone o štátnych sviatkoch teda zákonodarca sledoval najmä uvoľnenie režimu v Zákonníku práce. Iná argumentácia by bola v rozpore s logickým a teleologickým výkladom schváleného znenia a jeho zámeru. V princípe by bolo ťažko nájsť aj iný argument, alternatívny výklad účelu zmeny zákona o štátnych sviatkoch, ktorým by sa dalo argumentovať, prečo zákonodarca prijal znenie § 4b zákona o štátnych sviatkoch, ak by nemal viesť najmä k uvoľneniu pracovného režimu v tento deň. Výklad, ktorý by viedol k záveru, že hoci ide o bežný pracovný deň (a nie o deň pracovného pokoja), ale napriek tomu zamestnávateľ môže nariadiť len obmedzený druh prác, akoby išlo o deň pracovného pokoja (sviatok), by bol výkladom proti účelu a zmyslu zákona, a teda o nepripustný výklad práva. Izolovaná interpretácia slova „sviatok“ v § 94 ods. 4 bez väzieb na iné ustanovenia Zákonníka práce a zákona o štátnych sviatkoch by bolo v rozpore s povinnosťou uplatňovať pri výklade práva systematický výklad. Pri výklade práva v ods. 4 je nevyhnutné zodpovedať otázku - o aký sviatok v ods. 4 ide? Zo systematického výkladu vyplýva, že ide o sviatok podľa ods. 1, a teda sviatok, ktorý je dňom pracovného pokoja.

Záver: § 94 ods. 4 Zákonníka práce sa na dni 8.5.2026 a 15.9.2026 nevzťahuje, a teda zamestnancovi je možné **nariadiť prácu akoby išlo o bežný pracovný deň, nie je potrebné v tieto dni nariadovať dovolenku.**

III. Čerpanie dovolenky dňa 8.5.2026 a 19.5.2026 (§ 112 ods. 3 Zákonníka práce)

Podľa § 112 ods. 3 Zákonníka práce „*Ak pripadne počas dovolenky zamestnanca sviatok na deň, ktorý je inak jeho obvyklým pracovným dňom, nezapočítava sa mu do dovolenky.*“

§ 112 ods. 3 Zákonníka práce nevymedzuje čo je sviatok, čo je obvyklý pracovný deň, ale rieši vzťah dovolenky k týmto inštitútom. § 112 ods. 3 Zákonníka práce teda nadväzuje na iné ustanovenia Zákonníka práce, ktoré túto otázku upravujú, osobitne na § 90 až § 94 Zákonníka práce (rozvrh zmien, odpočinky v týždni, dni pracovného pokoja).

Z § 94 Zákonníka práce vyplýva, že dni 8.5.2026 a 15.9.2026 nemajú status „deň pracovného pokoja“, a preto ide o bežné pracovné dni. Ak zamestnanec chce mať dovolenku vo svoj bežný pracovný deň, musí o ňu požiadať, inak musí prísť vykonávať prácu v rámci pracovnej zmeny.

Príklad: Zamestnanec pracuje v pondelok až v piatok a chce čerpať dovolenku od 4.5.2026 do 10.5.2026 (týždeň dovolenky). Tento zamestnanec si musí zobrať dovolenku na všetkých 5 pracovných dňoch dovolenky, pretože piatok 8.5.2026 je jeho bežný pracovný deň, kedy jeho kolegovia musia ísť do práce, a teda ak nemá dovolenku, musí tiež prísť vykonávať prácu. Tomuto zamestnancovi z dôvodu, že 8.5.2026 by ako vo svoj bežný deň pracoval, neodpadne práca z dôvodu sviatku, ako je to napr. 6.1.2026 (sviatok ako deň pracovného pokoja), kedy by ani on ani jeho kolegovia nepracovali.

Zákon dňa 8.5.2026 a 15.9.2026 neoznačuje za dni pracovného pokoja, a teda z tzv. argumenta opaku (argument a contrario) vyplýva, že ide o pracovné dni. V pracovný deň zamestnancom neodpadá práca vo sviatok, a teda § 112 ods. 3 Zákonníka práce je v tomto kontexte bezpredmetný. Zamestnancovi neodpadne práca z dôvodu sviatku (musel by prísť pracovať) ale z dôvodu že nechce pracovať – chce mať voľno, t. j. z dôvodu čerpania dovolenky.

Ak zamestnanec nechce v dňoch 8.5.2026 a 15.9.2026, ktoré sú posudzované ako bežné pracovné dni, pracovať, musí si na tieto účely žiadať o dovolenku. Nemôže žiadať o platené voľno z dôvodu sviatku, keďže jeho ostatní kolegovia prídu vykonávať prácu.

Záver: Pre zamestnanca sú 8.5.2026 a 15.9.2026 bežné pracovné dni. Ak nechce vykonávať prácu v tieto dni, musí žiadať o dovolenku. Ak má v danom týždni zamestnanec dovolenku, takýto deň sa posúdi ako čerpanie dovolenky, nie voľno z dôvodu sviatku.

IV. Mzdové zvýhodnenie za prácu vo sviatok (§ 122 Zákonníka práce)

V tomto prípade sa ministerstvo práce odvoláva na tvrdenie predkladateľa, že zámerom rozdielnej textácie § 2 ods. 3 a § 4b zákona o štátnych sviatkoch bolo zamestnancom ponechať mzdové zvýhodnenie za prácu vo sviatok, a teda že filozofiou bolo na jednej strane umožnenie výkonu práce zamestnancov v bežnom režime pracovného dňa (bez aplikácie § 94 Zákonníka práce), ale za podmienky, že za to dostanú mzdové zvýhodnenie.

Dňa 13. apríla 2026

Zľava: MSc. Zuzana Olšinová, Mgr. Terézia Luptáková, Mgr. Ing. Adriana Moravčíková, Ing. Michal Gedaj

Zástupcovia SOZ ZaSS, predseda Ing. M. Gedaj, podpredsedníčka Mgr. T. Luptáková a koordinátorka náboru členov a medzinárodná tajomníčka MSc. Z. Olšinová sa 23. apríla 2026 zúčastnili odborného podujatia MEDIFUTURA v Incheba EXPO Bratislava.

Cieľom podujatia bolo predstaviť zdravotnícku profesiu a priblížiť mladým ľuďom aj širokej verejnosti, ako vyzerá reálny život v zdravotníctve. Naša účasť bola zameraná na zvýšenie povedomia o odboroch a priblíženie ich činnosti.

Ďakujeme za perfektný deň na MediFuture, kde sme sa porozprávali s mnohými úžasnými študentkami a študentmi zo zdravotníckeho sektora. Rozprávali sme sa s nimi o dôležitosti odborov, ale hlavne sme sa ich pýtali na to, čo by ich presvedčilo zostať pracovať v zdravotníctve na Slovensku. Ich odpovede nám pomôžu lepšie smerovať našu prácu, aby tu zostávali takíto šikovní ľudia s túžbou pomáhať

Fotografie a videozáznam STVR z podujatia MEDIFUTURA sú zverejnené na našom webe www.sozzass.com v časti Fotogaléria, ako aj na sociálnych sieťach zväzu – Facebooku a Instagrame.

Úrad SOZ ZaSS

Bratislava – 10. 4. – 12. 4. 2026 – AKADÉMIA MLADÝCH ODBORÁROV: ODVAHA K NÁBORU, SILA K DIALÓGU. **Za Slovenský odborový zväz zdravotníctva a sociálnych služieb sa zúčastnil Inšpektor BOZP Ing. Ján Sádovský.**

- Po výbornej piatkovej diskusii o radikalizácii vo verejnom priestore boli ďalšie dva dni víkendovej Akadémie mladých odborárov intenzívnym spojením psychológie komunikácie, moderných technológií a praktického organizovania. Program sa sústredil na to, aby mladí lídri neodchádzali len s teoretickými vedomosťami, ale najmä so schopnosťou autenticky pôsobiť v praxi a efektívne rozširovať členskú základňu.
- Účastníci sa namiesto suchej teórie učili prostredníctvom aktívnych cvičení. Kurz psychológov Lívie a Ľuda Dobšovičovcov bol zameraný na odkrývanie vlastných komunikačných vzorcov, vzorcov správania a postojov. Cieľom bolo prehĺbiť sebazpoznanie, aby mladí odborári dokázali do dialógov vstupovať nielen efektívne, ale predovšetkým autenticky.
- Záver víkendu bol venovaný organizingu a stratégiám náboru. Mladí odborári sa ponorili do tém mobilizácie nových členov. Experti z našich členských odborových zväzov prezentovali, ako je potrebné v súčasnosti pristupovať k náboru členskej základne – Gabriel Tóth (OZ KOVO) ukázal, ako pri náborových kampaniach využívať moderné nástroje a silu umelej inteligencie, a **MSc. Zuzana Oľšinová (SOZ ZaSS) sa zamerala na psychológiu osobného kontaktu a efektívnu komunikáciu s nečlenmi.**
- Energia, s akou mladí odborári pristupovali k zdieľaniu skúseností z praxe, ukázala, že naše hnutie má v rukách silných a odhodlaných ľudí. Práve ich otvorenosť a množstvo otázok potvrdili, že organizing nie je len technika náboru, ale životná sila odborov.

[Friedrich-Ebert-Stiftung, Zastúpenie v Slovenskej republike](#)

Zdroj: Facebook KOZ SR

V oblasti sociálneho poistenia priniesol rok 2026 rozsiahle zmeny, ktoré sa dotýkajú dôchodkov, nemocenských dávok aj odvodových povinností. Nižšie nájdete prehľad najvýznamnejších novín platných v roku 2026:

1. Dôchodkové poistenie a valorizácia

- **Valorizácia dôchodkov:** Všetky dôchodkové dávky sa od januára 2026 automaticky zvyšujú o **3,7 %**. Toto zvýšenie odráža tzv. dôchodcovskú infláciu za prvých deväť mesiacov roku 2025.
- **Minimálny dôchodok:** Suma minimálneho dôchodku vzrástla. Za 30 rokov kvalifikovaného obdobia poistenia je nová výška stanovená na **412 €** mesačne.
- **Trinásty dôchodok:** Suma 13. dôchodku sa v rokoch 2026 až 2028 **nezvyšuje** a zostáva zmrazená na úrovni roku 2025 (napr. 667,30 € pre starobných dôchodcov).
- **Dôchodky matiek:** Nový výpočet priznáva matkám za obdobie starostlivosti o deti vyšší vymeriavací základ, čo má odstrániť nespravodlivosť pri budúcich penziách.
- **Rodičovský dôchodok:** Tento inštitút bol k 1. januáru 2026 v doterajšej forme **zrušený**.

2. Nemocenské poistenie a PN

- **Dlhšia náhrada od zamestnávateľa:** Pri dočasnej pracovnej neschopnosti (PN) po novom vypláca zamestnávateľ náhradu príjmu až počas prvých **14 dní** (predtým 10 dní).
- **Nemocenské zo Sociálnej poisťovne:** Dávka nemocenské sa začína vyplácať až od **15. dňa** PN.
- **Zvýšenie maximálnych dávok:** Maximálne denné nemocenské stúplo na **55,11 €** a materské na **75,16 €**. Maximálne mesačné nemocenské tak môže v 31-dňovom mesiaci dosiahnuť **1 708,60 €**.

3. Odvody a vymeriavacie základy

- **Zvýšenie minimálnych odvodov SZČO:** Pre približne 80 % živnostníkov stúpili mesačné odvody z 237,02 € na **303,11 €**.
- **Platenie poistného aj počas PN/materskej:** Ruší sa vylúčenie platenia poistného. Ak zamestnanec počas PN alebo materskej dovolenky dostane odmenu súvisiacu s predchádzajúcou prácou, musí z nej on aj zamestnávateľ odvieť poistné.
- **Poistenci štátu:** Štát už priamo neplatí poistné za poistencov štátu (napr. osoby na rodičovskej dovolenke), ale obdobia sa im naďalej započítavajú ako odpracované roky bez krátenia dôchodku z II. piliera.

4. Ostatné zmeny

- **Dávka v nezamestnanosti:** Od 1. januára 2026 sa zavádza **klesajúca sadzba** dávky. Prvé 3 mesiace zostáva na 50 % denného vymeriavacieho základu (DVZ), 4. mesiac klesá na 40 %, 5. mesiac na 30 % a posledný 6. mesiac na 20 % DVZ.
- **Mikroodvody:** Od júla 2026 sa očakávajú zmeny v systéme tzv. mikroodvodov pre vybrané skupiny poistencov.

PhDr. Eva Sýkorová, masmediálna činnosť, personalistika a sociálna oblasť

Vážení členovia odborov SOZ ZaSS,

radi by som Vás informovali o aktuálnej kampani pre držiteľov NAY EXTRA Klubu (KÓDY sú zverejnené v Informáciách pre predsedov ZO SOZ ZaSS).

Od 1.4. do 20.4. prebieha špeciálna akcia s EXTRA zľavami až do 40 % na stovky produktov.

Okrem okamžitých zliav môžu zákazníci využiť aj atraktívne cashback ponuky, vďaka ktorým získajú časť peňazí späť:

- **Spotrebiče Haier – cashback až do 300 €**
<https://www.nay.sk/aktualne-akcie/haier-spotrebiice-cashback>
- **Produkty Kärcher – cashback na vybrané produkty**
<https://www.nay.sk/aktualne-akcie/karcher-spotrebiice-cashback>
- **Spotrebiče AEG – cashback až do 160 €**
<https://www.nay.sk/aktualne-akcie/aeg-spotrebiice-cashback>

Kompletný prehľad všetkých aktuálnych akcií nájdete tu:

<https://www.nay.sk/aktualne-akcie>

